

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН»

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ.

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

43-йил чиқиши
№ 96 (11.845)

Сешанба, 25 апрель, 1961 йил.

Баҳоси 2 тийин.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми тўғрисида информацион билдириш

24 апрелда Тошкентда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг VI пленуми бўлди. Пленум ишида область партия комитетларининг секретарлари ва область ижроия комитетлари раисларининг қишлоқ хўжалиги масалалари билан шуғулланувчи ўринбо-сарлари, шаҳар ва район партия комитетларининг биринчи секретар-лари, район ижроия комитетларининг раислари, шунингдек баъзи ми-нистрликлар ва бошқармаларнинг раҳбар ходимлари, саноат корхо-налари ва совхозларнинг директорлари, колхоз раислари, қишлоқ хў-жалик мутахассислари, корхона ва колхоз партия ташкилотларининг секретарлари қатнашдилар.

Пленум Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бирин-чи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг «КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини бажаришнинг бориши ва Ўзбекистон ССР колхоз ҳамда совхозларининг 1961 йилда қишлоқ хўжалик махсу-лотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан олган социалистик

мажбуриятларини амалга ошириш чоралари тўғрисида»ги докладини тинглади ва муҳокама қилди.

Докладни муҳокама қилишда Тошкент область партия комитети-нинг биринчи секретари ўртоқ М. А. Абдуразақов, Холдөвонбек район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ М. Маҳсумов, «Хазор-боғ» совхозининг директори ўртоқ В. Т. Зиборов, Фаргона область пар-тия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Т. Қамбаров, Пахтакор районидagi «Коммунизм» колхозини партия ташкилотининг секретари ўр-тоқ Д. Худойбердиев, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашининг раиси ўртоқ Н. В. Мартинов, Юқори Чирчиқ районидagi «Политотдел» колхозининг раиси ўртоқ М. Хван, Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Н. Маҳмудов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси ўртоқ О. А. Алимов, Сурхондарё область партия комитетининг секретари ўртоқ А. С. Пономарев, Сталин райо-нидаги Калинин номи колхозининг чўчабоқари ўртоқ Н. Г. Бабич, Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ф. Шам-

ситдинов, «Узсельхозтехника» бирлашмасининг раиси ўртоқ М. И. Кичанов, Фрунзе районидagi Калинин номи совхоз бўлимининг бошқа-рувчиси ўртоқ Э. Инъомова, Бухоро область партия комитетининг сек-ретари ўртоқ Н. И. Белоусов музокарага чиқдилар.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Пленумда ташкилий масалалар кўрилади.

Ўртоқ М. А. Абдуразақов Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари қилиб сайланганлиги муносабати билан пленум уни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари вазифасидан озод қилди. Пленум ўртоқ М. М. Мухоменовни Ўзбекистон Компартия-си Марказий Комитетининг составига киритди ҳамда уни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биоро аъзоси ва Марказий Ко-митет секретари қилиб сайлади. Ўртоқ Р. Ф. Гуломов Ўзбекистон Ко-мпартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолигидан озод қилинди.

КПСС XXII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВнинг
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VI пленумида қилган доклади*)

Ўзбекистон Компартияси Марка-зий Комитетининг биринчи сек-ретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов «КПСС Марказий Комитети январь Пле-нуми қарорларини бажаришнинг бориши ва Ўзбекистон ССР колхоз ҳамда совхозларининг 1961 йилда қишлоқ хўжалик махсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юза-сидан олган социалистик мажбури-ятларини амалга ошириш тадбир-лари тўғрисида» доклад қилди.

— КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорлари, — дейди Ш. Р. Рашидов, — Никита Сергеевич Хрущев бошчилигида-ги партиянинг Марказий Комитети-нинг аниқ шартларини амалга ошириш соҳасидаги гоят катта ташкилотчилик иши бутун мамла-катимизда омманинг меҳнат қай-рати ва сиёсий активлигини беин-жода кучайтириб юборди.

Мамлакатимизнинг ҳақиқат со-циалистик экномика, илгор совет фани ва маданияти эришган ҳақи-катта муваффақиятлар билан ҳа-қиқат суратда факрланмоқдалар.

Коммунизм барпо қилаётган улғув Ватанимиз кўп авлодлар-нинг қосмосини забот этиш тўғриси-даги ороу-тилкаларини рўбига чи-карганлиги билан бахтирмиз. 1961 йил 12 апрель кунини жаҳон тарихи йилдомасига абадий ёзиб қо-лади. Биз шу билан фахрланам-изки, қосмосга биринчи бўлиб уч-ган киши Совет Социалистик Ре-спубликалари Иттифоқидининг гражд-ани. Коммунистик партиянинг ва наҳрамон халқимизнинг содиқ фар-занди Юрий Алексеевич Гагарин-дир.

Н. С. Хрущев Москва Қизил майдонда сузлаган оташин нутқи-да бундай деди: «Биз қосмосни забот этганимиз инсоний тарақ-қитидаги ажойиб босқичдир. Бу га-лаба Ленин голларининг янги тантанасидир, марксизм-ленинизм таълимийнинг тўғрлигини исбот-ловчи янги далиллар... Бу қаҳра-монлик ва шижоат мамлакатимиз-нинг коммунизм сари олға қий-лаш зафарли ҳаракатида янги пар-воз бошланганлигидан дарак бе-ради».

Совет кишилари ва шу жумла-дан, Совет Ўзбекистонининг ме-ҳнаткашлари ҳам Ватанимизнинг буюк галабаларини илҳомланб, КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларини муваф-фақиятли суратда амалга ошириш-га, етти йилликнинг учинчи йи-лини экномика ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида янгида-янги буюк муваффақиятлар билан ни-шонлашга ва КПССнинг навбатчи XXII съездининг муносиб кутиб о-лиштига катъий қарор берганлар.

КПСС Марказий Комитетининг ташаббуси билан ўртоқ Н. С. Хрущев ишларида қишлоқ хў-жалик илгорида зонал кенгашлар-нинг ўтказилганлиги КПСС Мар-казий Комитети январь Пленуми қўйган вазифаларини ҳал этишда

ҳақиқатан ҳам жуда катта роль ўйнади. Бу кенгашлар илгор таж-рибанинг, ташкилотчилик ва сиё-сий ишларнинг чинакам мактаби бўлди ҳамда партия ва халқ бир-лигининг ерқин намоийишга ай-ланди.

КПСС Марказий Комитети марксизм-ленинизм улғув таълим-и-га, омманинг таърибасига таъ-либ, хўжаликни бошқариш юза-сидан янги шароит ва янги вазифа-ларга муносиб бўлган янги, эп-чил ва амалий форма ҳамда ме-тодларни ўз вақтида қидириб топ-моқда. Қишлоқ хўжалик органла-рини қайтадан ташкил этиш ва тақомиллаштириш юзасидан КПСС Марказий Комитети ва СССР Ми-нистрлар Совети ишлаб чиққан катта тадбирлар буни ерқин ис-бот этувчи далиллар.

Булларнинг ҳаммаси коммунизм иши учун тоғмас курашчи Никита Сергеевич Хрущев бошчилигида-ги КПСС Марказий Комитетининг ленинча иш услубини очиб-равшан қўрсади.

Сўнгра, ўртоқ Рашидов айтди-ки, Совет Иттифоқидagi барча қардош республикалар каби Ўзе-бекистон меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети январь Плену-мининг қарорларини зўр маму-ният билан кутиб олдилар ва бу қарорларини мисли кўрилмаган аф-ғайрат, буюк ижодий ташаббус бил-лан амалга оширишга қийрашди-лар. Республиканинг саноат ва ку-рилиш, транспорт ва алоқа ходим-лари биринчи квартал планларини бажардилар.

Республиканинг барча колхоз ва совхозларида илгори олган маж-буриятлар қайтадан кўриб чиқил-ди ва 1961 йилда ҳамда етти йил-ликнинг шундан кейинги йиллари-да пахта, дон, гўшт, сут, сабзавот ва қишлоқ хўжалигининг бошқа махсулотларини етиштиришни яна-да кўпайтириш тадбирлари белги-ланди. Шу муносабат билан етти йиллик планга зарур тузатишлар қийрилиш мўлжалланди. Бу туза-тишлар КПСС Марказий Комите-ти ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети муҳокамасига татқим этил-ди.

Етти йиллик планнинг муваффа-қиятли бажарилиши етти йиллик-нинг учинчи йилда қийлаган ишларимизнинг натижаларига кўп аҳдхатдан боғлиқ бўлади.

Биз бу йил республикада 3 мил-лион 200 минг тонна пахта, 737 ми-нг тонна дон, 200 ми-нг тонна дон экинлари поёси, 5 ми-нг тон-на тамаки, 639 ми-нг тонна саба-завот, 352 ми-нг тонна картошка, 549 ми-нг тонна қовун-тарвуз, 345 ми-нг тонна мева ва узум, 314 ми-нг тонна гўшт (тирик вазнда), 978,7 ми-нг тонна сут, 22,9 ми-нг тонна жун, 513 миллион дона ту-хум, неча юз ми-нг донадаб қора-қў тери ва 14,6 ми-нг тонна пил-ла тайёрлашмиш керак.

Бу мажбуриятларни бажариш — партия ташкилотимизнинг шаро-ити ишдир.

ВАТАНГА 3 МИЛЛИОН 200 МИНГ ТОННА „ОҚ ОЛТИН“ ЕТКАЗИБ БЕРАЙЛИК

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми қарориди Ўзе-бекистон ССР да бир қанча йаллар мобайнида пахта ҳосилдорлиги се-кин ўсмақда деб жуда тўғри қи-ясаб ўтилди. Ўтган йил ҳам қўл-гина колхоз ва совхозларда жуз-паст ҳосил олинди, бунинг нати-жасида республика пахта тайёр-лаш планини бажармади.

Кейинда қолётган колхозларини ва совхозларини ўртача ва илгор колхозлар паражасига етказиб олиш, хўжаликларнинг ҳаммасида ҳосилдорлигини бундан кейин ҳам ошириш ва экин майдонларини кенгайтириш — пахта етиштиришни

қўпайтиришда асосий резервлари-мизидир. Деҳқончиликнинг юксак маданиятини жорий қилиш, ком-плекс механизация неғизда про-грессив агротехника усулларини кенг қўланиш — ҳосилдорлигини оширишнинг асосий омилдир.

Маълумки, чигит экиш ва уни бир текис ундириб олиш мўл ҳол учун курашнинг энг муҳим босқичи ҳисобланади. Қўлгина кол-хозлар ва совхозлар КПСС Мар-казий Комитети январь Пленуми қарорларини бажара бориб, экин-га яхши ҳозирлик кўрилади, пахта билан, энг қулай агротехника му-ддидарда юқори сифатли ўтка-зишга муваффақ бўлилар.

Андижон область пахтакорлари-

нинг экинни муваффақиятли ўтка-зиш соҳасидаги ютуқларини аниқ-қай қилиб ўтиш керак. Улар қулай келган ҳар бир кун ва ҳа-тто соатдан моҳирлик билан фойдала-ниб, чигит экинни тамомламоқда-лар. Областа чигитини бир текис ундириб олиш учун кураш авж-олиб кетди. Яганалаш, беғона ў-ларни ўтқ қилиш, ёш гўзани оз-қилантириш ишлари ҳам бошлаб юборилди.

Ленин республикадаги қўлгина колхозлар, совхозлар ва районлар экинчи аниқ кеч қилиш, вақтин қўлдан боғ бериб қўйдилар. Шу-нинг натижасида республикада фа-қат 880 ми-нг гектар майдонга чиг-ит экиди ёки экин плани 63 про-цент бажарилди. Бу еса, ўтган йилдаги қараганда 200 ми-нг гек-тар майдонга чигит ҳам экилган-лигини кўрсатади.

Республиканинг энг жанубидagi Сурхондарё области чигит экинчи ҳақиқатга тамомлашган йўқ. Бунга қи-ядаб туриб бўладими, ахир. Бу-хоро области чигит экин планини бериб-йўғи 47 процент, Тошкент об-ласти 61 процент, Самарқанд об-ласти 35 процент бажарди. Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССР экинча бундан ҳам кейин қолмоқ-да.

Биз пахта учун курашнинг дастлабки кунларидея комплекс механизациялаш ишида ўғарлик ва консерватизм сингари фактлар содир бўлаётганлигини кўрмоқда-миз. Бундай фактларга мутлақ йўл қўйиб бўлмайди. Чигитни квадрат-уялаб экин планини бажари-шда Тошкент области, шунинг-дек Қўноқ, Норой, Пастдаргом, Бухоро, Қорақўл, Қамаш, Яка-боғ, Шўрчи, Хазорасп, Хоңқа, Бе-рурий районлари ҳаддан ташқари оғида қолмоқда. Умуман Фар-гона области, шунингдек Марҳумат, Учқўрғон, Ғузор, Термиз, Шаҳри-сабз районлари ва шунга ўхшаш бир қанча бошқа районлар чигитини уяларга белгиланган миқдорда таш-лаб етиштириш саялкалар билан экин планини бажармаётдилар.

Экинчи бир кўп ҳам, бир соат ҳам кечкиртиса ҳақиқим йўқ. Ҳар бир киши чигит экинни тезда тамомлаш учун, зиммамизга оли-нган мажбуриятларини бажариш учун ўз олдига улғувро вазифа турганлигини чуқур англаши, ҳис қилиши керак.

Чигит экинчи яқин кунлар ичи-да тамомлаш учун, Хоразмда ва Қорақалпоғистонда эса экиннинг 5-10 майдон кечимка тамомлаш учун резервалар ва имкониятлар-нинг ҳаммасини ишга солиш керак. Шу билан бирга, дада ишларини юқори сифатли бўлишини таъмин-лаш лозим. Бу ишда юзаскичи-ка йўл қўйиб бўлмайди, чигитни квадрат-уялаб экин ва уяларга белгиланган миқдорда уруғлик ташлаб кетадиган саялкалар билан экин юзасидан олган мажбури-ятни алаббга бажариш зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марка-зий Комитети V пленумининг қар-орларида бу йил янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига пахта май-донини 50 ми-нг гектар кенгайти-риш кўзда тутилди. Бу — давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим ва-зифалар.

Бу йил мамлакатта 3 миллион 200 ми-нг тонна пахта етказиб бе-риш юзасидан олган юксак маж-буриятни ҳар қандай шароитда ҳам шараф билан бажариш учун партия ташкилотлари, биринчи-дан, ҳар бир гектарнинг тўла бўли-шини таъминлаш, иккинчи-дан, гўзанинг ёшлагиданоқ то ҳосил шайтуғна нормал ривожланиши учун қулай шароит яратиб бе-риш-лар, учинчи-дан, пахтачиликда техника тарққитишнинг кўзда ту-тилган программасини амалга ош-иришлари керак.

Тўла гектар деган сўз экинчи юқори сифатли ўтказишдан ва бу-тун майдондан яхши фойдаланиш, ҳар бир квадратметрдан яхши фойдаланиш деган сўзгина эмас,

тўла гектар деганимиз чигитни бериб-йўғи бир текис ундириб олиш, ҳар бир уяда кўчларининг зарур миқдорда бўлишини таъминлаш ҳам демандир. Лекин бу ҳам кам-лик билан озқилантириш, аввало гўзанинг дастлабки парвариши дав-рида яхши озқилантириш йўли би-лангина тузатиш мумкин. Экинчи кечимки кетганлигини ҳисобга олиб, биз бу йил гўзани азот ў-ларин билан озқилантиришни 1-6 июлдан кечинтирмаслик учун қўл-дан келган ҳамма чораларни қў-ришимиз керак.

Яганалашини ўз вақтида ўтка-зишга алоҳида эътибор бериш за-рур. Яганалашини кечга суриб бў-лмайди, чунки ягананинг кечиниш-усулликнинг яхши ўсмазиллиги-га ҳосилнинг паст бўлишига сабаб бўлади.

Мўл-қўл ҳосилни бариб-йўғи ети-штириш учун ерни юмшоқ тутиш-нинг узинга қўй қилмайди, балки ер беғона ўтлардан ҳам тоза бўлиши керак. Бу олдин ҳа-қиқатини, пахтачилик агротехника-сининг бу алоҳидаги қисмига хў-жаликларнинг раҳбарлари, хусус-ан Тошкент, Бухоро, Фаргона об-ластларидаги ва Қорақалпоғистон АССР даги хўжаликларнинг раҳ-барлари унутиб қўймоқдалар.

Совет пахтакорларининг катта дўсти Никита Сергеевич Хрущев бизни гўза парваришининг илгори-нинг машиналарини қўлат елка-сига дадил қўйишга такор-такор қа-йғирди. Ҳозирги замон техника-си, механизаторларимизнинг юксак маҳорати экинларни кетмон иш-латмасдан сифатли парвариш қи-лиш имконини беради. Ишлан-дига зоналар кенгайтирилган ҳол-да трактор билан икки томонлама култивация қилиш тупроқнинг яхши кетмонини ва беғона ўтлар-ни кетмон чопиғисиз йўқотиши таъминлайди. Биз герибчиликни ҳал ишлатмас эканмиз, қўл меҳ-нати ҳиссасига уядаги беғона ў-ларни юзиб олишгига қолади, хо-лоқ.

Лекин ҳамма иллат шундан, ҳали ҳам кетмон ишлатмасдан пар-вариш қилиш тушунчасини буза-ётган раҳбарлар ҳам йўқ эмас.

Улар кетмондан воз кечсалар ҳам трактор култивациясини си-фатли ўтказмайдилар, уялардаги беғона ўтларни ўтқ қилдирмайд-лар, экинни ўз ҳолига ташлаб қў-ядилар, бу еса ҳосилнинг муқар-рар қўлаб ноубуд бўлишига олиб келади ва пахта термиш машина-ларидан самарали фойдаланиш им-конини кескин даражада камайта-ради. Бундай тушунчаларга қарши кескин курашиш керак.

Экинларни парвариш қилиш-нинг биринчи қилиш 15-20 май-дан кечимка, Хоразм областида ва Қорақалпоғистон АССР да эса 25-майда тамомлаш керак.

Маълумки, сугорини моҳир-лик билан ташкил қилиш гўзанин-нормал ривожланишини таъмин-лашнинг муҳим шартидир. Бу ҳол кундан кун шун йили аниқсиз-хўшманд. Сугорини гўза пар-вариш билан тўғри қўйиб олиб бе-риш мўл ҳосил етиштиришнинг шартидир.

Гўзани қай мўддатларда сугори-ни тўғрисидаги масала ҳар бир далаининг конкрет шароитини ҳи-собга олиб туриб ўша ишда ҳам қилиниши керак. Аммо биз бу ер-да бир нарсга тўғрисида қатъий бир фикрга келишимиз керак. Бу — гўзани жузда кечки мўддатларда қўлаб сугорини кетмон зарари пра-ктикага чек қўйиш масаласидир. Бу ҳол ҳосилнинг нишнини кечки-тир юборади, гўза эти қолади, пахтанинг сифати бўзилади.

Пахтачиликда механизатор би-лан бир қаторда сувчи марказий фигурадир. Шунинг учун сувчи кадрларни танлашга ва тарбияла-шга ҳозирдан алоҳида эътибор бериш керак. Уларга зарур б'арча шарт-шароитларни, аниқсиз туғи-штарини пайтада зарур бўладиган шарт-шароитларни яратиб бе-ришга эътибор қилиш лозим. Гўзани ях-ши, сифатли сугорган ва сувни те-раб-тергаб сарфлаган сувчилари

гор қилиш, экин олдиндан ва экин билан бир маҳалда етарли миқдор-да ўғит солишга ва солишмай-ти. Энди йўза қўйилган камчи-лини гўзани ўсиш даврида уста-лик билан озқилантириш, аввало гўзанинг дастлабки парвариши дав-рида яхши озқилантириш йўли би-лангина тузатиш мумкин. Экинчи кечимки кетганлигини ҳисобга олиб, биз бу йил гўзани азот ў-ларин билан озқилантиришни 1-6 июлдан кечинтирмаслик учун қўл-дан келган ҳамма чораларни қў-ришимиз керак.

Яганалашини ўз вақтида ўтка-зишга алоҳида эътибор бериш за-рур. Яганалашини кечга суриб бў-лмайди, чунки ягананинг кечиниш-усулликнинг яхши ўсмазиллиги-га ҳосилнинг паст бўлишига сабаб бўлади.

Мўл-қўл ҳосилни бариб-йўғи ети-штириш учун ерни юмшоқ тутиш-нинг узинга қўй қилмайди, балки ер беғона ўтлардан ҳам тоза бўлиши керак. Бу олдин ҳа-қиқатини, пахтачилик агротехника-сининг бу алоҳидаги қисмига хў-жаликларнинг раҳбарлари, хусус-ан Тошкент, Бухоро, Фаргона об-ластларидаги ва Қорақалпоғистон АССР даги хўжаликларнинг раҳ-барлари унутиб қўймоқдалар.

Совет пахтакорларининг катта дўсти Никита Сергеевич Хрущев бизни гўза парваришининг илгори-нинг машиналарини қўлат елка-сига дадил қўйишга такор-такор қа-йғирди. Ҳозирги замон техника-си, механизаторларимизнинг юксак маҳорати экинларни кетмон иш-латмасдан сифатли парвариш қи-лиш имконини беради. Ишлан-дига зоналар кенгайтирилган ҳол-да трактор билан икки томонлама култивация қилиш тупроқнинг яхши кетмонини ва беғона ўтлар-ни кетмон чопиғисиз йўқотиши таъминлайди. Биз герибчиликни ҳал ишлатмас эканмиз, қўл меҳ-нати ҳиссасига уядаги беғона ў-ларни юзиб олишгига қолади, хо-лоқ.

Лекин ҳамма иллат шундан, ҳали ҳам кетмон ишлатмасдан пар-вариш қилиш тушунчасини буза-ётган раҳбарлар ҳам йўқ эмас.

Улар кетмондан воз кечсалар ҳам трактор култивациясини си-фатли ўтказмайдилар, уялардаги беғона ўтларни ўтқ қилдирмайд-лар, экинни ўз ҳолига ташлаб қў-ядилар, бу еса ҳосилнинг муқар-рар қўлаб ноубуд бўлишига олиб келади ва пахта термиш машина-ларидан самарали фойдаланиш им-конини кескин даражада камайта-ради. Бундай тушунчаларга қарши кескин курашиш керак.

Экинларни парвариш қилиш-нинг биринчи қилиш 15-20 май-дан кечимка, Хоразм областида ва Қорақалпоғистон АССР да эса 25-майда тамомлаш керак.

Маълумки, сугорини моҳир-лик билан ташкил қилиш гўзанин-нормал ривожланишини таъмин-лашнинг муҳим шартидир. Бу ҳол кундан кун шун йили аниқсиз-хўшманд. Сугорини гўза пар-вариш билан тўғри қўйиб олиб бе-риш мўл ҳосил етиштиришнинг шартидир.

Гўзани қай мўддатларда сугори-ни тўғрисидаги масала ҳар бир далаининг конкрет шароитини ҳи-собга олиб туриб ўша ишда ҳам қилиниши керак. Аммо биз бу ер-да бир нарсга тўғрисида қатъий бир фикрга келишимиз керак. Бу — гўзани жузда кечки мўддатларда қўлаб сугорини кетмон зарари пра-ктикага чек қўйиш масаласидир. Бу ҳол ҳосилнинг нишнини кечки-тир юборади, гўза эти қолади, пахтанинг сифати бўзилади.

Пахтачиликда механизатор би-лан бир қаторда сувчи марказий фигурадир. Шунинг учун сувчи кадрларни танлашга ва тарбияла-шга ҳозирдан алоҳида эътибор бериш керак. Уларга зарур б'арча шарт-шароитларни, аниқсиз туғи-штарини пайтада зарур бўладиган шарт-шароитларни яратиб бе-ришга эътибор қилиш лозим. Гўзани ях-ши, сифатли сугорган ва сувни те-раб-тергаб сарфлаган сувчилари

моддий жиҳатдан рағбатлантириш-системасини ишлаб чиқиш лозим.

Шуни эсда тутиш керакки, қиш ва баҳор мобайнида об-ҳаво қўғи-на қишлоқ хўжалик зараркуанда-ларининг қишлагига қулай келди. Шунинг учун аниқсиз хўшёр бў-лиш керак, профилактика тадбир-лари комплексини ўз вақтида амалга ошириш йўли билан зарар-куналдарини қириб ташлаб, ҳо-силнинг ноубуд бўлишига йўл қўй-маслик керак.

Пахтачиликда техника тараққи-етини бутун чоралар билан жадал-лаштириш партия ташкилотининг асосий йўли бўлиб келди; ҳо-зи-р ҳам шундай ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

Биз 1 миллион 50 ми-нг гектар майдонга чигитни квадрат-уялаб, шў жумладан, 250 ми-нг гектар майдонга чигитни аниқ экиладиган селга билан экин. 1 миллион 250 ми-нг гектар майдонда гўза-ни икки томонлама ишлаш, шун-дан 1 миллион 600 ми-нг гектар май-донда гўзани кетмон ишлатмай парвариш қилиш, 600 ми-нг тонна пахтаи машинада териб олиш мажбуриятини олганмиз. Бу маж-буриятлар сўзсиз бажарилиши ке-рак.

Ҳосилни машинада териб олиш бу йил ҳам пахтачиликдаги техни-ка тараққитининг асосий эвеноси бўлиб қолади.

Шуни айтиш керакки, ўтган йи-ли машина термиш юзасидан ил-лаҳумот берилганда раҳбарларни оши-риб кўрсатиш ҳолари юз берган эди. Биз, ошириб кўрсатишга қар-ши кескин курашмишимиз, айбдор-ларни қатъий жазолашимиз керак.

Ўтган йилларнинг таърибаси шунини аниқ кўрсатадики, машина термини муваффақиятли ўтказиш учун унга таъйиғарликнинг қўл-дан бошлаш керак.

Ҳосилни машинада териб оли-надиган даладарни ҳозирдан де-беллаб қўйиш керак, аниқ шу дала-ларда пахтанинг бариб-йўғи олини-ши ва ҳосилнинг мўл бўлиши, маши-на термиш талабларига жавоб бе-радиган пахта ҳосили етиштирили-шин учун таъбақалаштирилган агро-техника тадбирларининг амалга оширилишини таъминлаш.

Пахта теридиган техникани ре-монт қилишни сира ҳаёламасдан қўйайтириш, нафлар тайёрлашга алоҳида эътибор бериш, лозим. Турсуной Охунвалининг ташаббуси

ажойиб қиз-жувонларимиз томоғи-дан тобора кўпроқ қўлаб-қувват-ланмоқда, турсунойлар борган сари қўлаймоқда. Партия ташки-лотларининг бурчи бу ватанпар-варлик ҳаракатини бутун чоралар билан қўлаб-қувватлашдан ибор-атдир.

КПСС АХИ СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

Ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ докладининг охири

(Боши биринчи ва иккинчи бетда)

ликка ва шахсий саноқатига қараб тайланган. Область партия комитети эса ишни барбод этган, пожуя ишлари билан ўз оёқларини тўққан район партия комитетларининг секретарлари, район икжирои комитетларининг раислари ва колхоз раҳбарларининг иш бошида туришига узоқ вақт тоқат қилиб келган.

Область партия ташкилотда танқид ва ўз-ўзини танқиднинг сўст ривожлантирилганлиги, қуйида бўладиган танқидга, меҳнат-кашларнинг сигналларига эътиборсиз қараб келинганлиги қадрларин тарбиялаш ишига жиддий зарар етказган. Область партия комитети баъзи районлар, колхоз ва совхозлар раҳбарларининг ҳақиқий мулкнинг талон-тороқ қилганлиги, суниестемол қилганликлари ва бақарилмаган ишларин бақариб қўйиб, колхоз деҳқонларининг буғайишларига тўғрисида кўп хат олган. Аммо бу сигналларга тегинишча эътибор берилмаган. Ана шу сигналлар юзасидан оғурур сиёсий ҳусласлар чиқарилмаган ва ўз вақтида чора қўрилмаган.

Сурхондарё область партия комитетининг қадрлар билан ишлашда йўл қўйган ҳатолари, партия ва давлат иттизоимининг бўшаитириб юборилганлиги, ташкилотчилик ва партиявий-сиёсий иш даражасининг пасайиб кетганлиги ҳўжалик вазиёларининг бақарилишига салбий таъсир кўрсатди. Кейинги уч йил ичида умуман областда пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 3,4 центнер камайди, яъни пахта ҳосили эса, қариб 23 минг тонна камайиб кетди. Бу йилги кўкмаз фаслида ҳам областдаги кўп ҳўжалиқларда дала ишлари яхши ташкил этилган эмас. Давлатга гўшт, сўт ва бошқа маҳсулотлар сотиш ўтган йилнинг шу пайтига нисбатан кескин суратда камайди.

Сурхондарё областдаги ишларнинг аҳволи жиддий ташвиш тўғрисида ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси бу масалани муҳокама қилишга қарор берди.

Иш маффаатлари камчиликларини кескин суратда ва қатъий очиб ташлашнинг, танқид ва ўз-ўзини танқиднинг кенг ривожлантиришнинг қатъий талаб этди. Бир-бирига қафиллик, бир-бирларининг ишига ва шахсий ҳаётидаги ҳатоларини ўзаро кечириб муқарар суратда иттизоимнинг бўзилишига, партия ва давлат маффаатларининг осдан чиқариб қўйишга олиб келди, принципчилик ва обивателчиликни вужудга келтирди, буни сира ҳам унутмаслик керак.

Ўртоқ Юнусов узоқ вақт правление раиси бўлиб келган «Ўзбек-бирлашув»да худди шундай ярамак аҳвол вужудга келган «Ўзбек-бирлашув» правлениеси ва шахсан Ўртоқ Юнусовнинг ўзи қадрлар таялашга партия принципни бўзиб, матлубот кооперация-

си системасида илгари шарманда бўлган, сиёсий жиҳатдан қоқоқ ва бўғайвий жиҳатдан тўғрисиқсиз бўлган виждонсиз кишиларни раҳбарлик лавозимларига ва моддий жавабгарлик лавозимларига тайинлаб келган. Бу ҳол нимага сабаб бўлганлигини шу нарсадан очиб кўриш мумкин, кейинги уч йил ичида республика матлубот кооперацияси ташкилотларида растрата ва ўтирилк авж олиб кетган.

«Ўзбек-бирлашув»нинг собиқ раҳбарлари Юнусов, Ардабев, Шокиров ва Кириленко ўз мансабларини суниестемол қилиб, коммунистик ахлоқ нормаларини поймол этиб, партиянинг коммунист шахсан камтар бўлиши тўғрисидаги кўрсатмаларини эслан чиқариб қўйганлар ва кооператив маблагларни ҳисобига тангиллама уйлар куриш йўлига ўтганлар, уларнинг ўзлари ва «Ўзбек-бирлашув»нинг бошқа баъзи ходимлари катта исофгарчиликка йўл қўйганлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси шу фактлар юзасидан қарор қабул қилди. Юнусов ишдан бўшаитилди ва унга оғоҳлантириш шартин билан қатъий ғиғовор берилди. «Ўзбек-бирлашув»нинг бошқа ходимлари ҳам жазоланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети кейинги вақтларда Тошкент шаҳридаги маъмурий органлар, партия ва совет органларнинг йиллик мансабдор ходимларини ишга маъмурий сезиман жоний совоқчилик билан қараганликлари кўрсатилган бир қанча фактларни аниқлади. Ана шу ходимлар кўп сиктал ва асосли арзилар бўлишига қарамай, «Металлопосуда» заводидида социалистик мулкнинг ўғирлалишига барҳам бериш учун чора қўрмаганлар. Заводнинг собиқ директори Раҳмонов, бош инженер Шайро ва бош бухгалтер Ципишук бошқаришчиликлар ана шу корхонада кўп мол-мулкни ўғирлаганлар ва талон-тороқ қилганлар. Бу ишда милициянинг собиқ раҳбар ходимларинан баъзилари ҳам айбондор.

Республика прокуратура сизга «Металлопосуда» заводидида суниестемол ва ўтирилк тўғрисидаги иш юзасидан терговни тез орада тамомлаш ва айбдор бўлган шахсларни жоний жавабгарликка тортиш топирилади.

Жиноят ва суниестемолга, кўзбўямачилик ва қўшиб ёзишларга, ўттишининг турли-туман қондиқларига қарши кураш олиб бориш, — деб сўзини давом эттириди докладчи, — партия ташкилотларининг қудратли ишлари.

Шу билан бирга, қадрларни асоссиз айлантириш йўли қўйиш мумкин эмас. Деб оғоҳлантириш ўттича тўғрисида келди. Қаслдан қилинган кўзбўямачилик билан танқид таъсири остида ўз ҳатоларини тўзта оладиган соф виждонли кишининг тасодифан қилган ҳатосини бир-бирдан фарқ қила билмай керак.

* * *

Дондад юзасидан қизғин музокара бўлди. Музокаралар Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. А. Абдуразақов**нинг нутқи билан бошланди.

Ўртоқ Абдуразақов айтдики, КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларини, ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг шу Пленумда ва қишлоқ ҳўжалик илгоридаги зональ кенгашларида сўзлаган нутқларини партия ва совет ҳақи учун коммунист ғалабаси учун жуза катта аҳамиятга эгадир. Тошкент областнинг меҳнаткашлари ўтган йилнинг якуларини танқидий қўздан кечириб, янги юксак марраларни белгиладилар. Улар етти йилликнинг учинчи йилида Ватанга 500 минг тонна пахта, 200 минг тонна луб маҳсулотлари, 1240 тонна пилла, 21 минг тонна гўшт, 58500 тонна сўт етказиб бериш, ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда намида 500 центнердан макмажўхори кўк पोся олиш, кўп микдорда картошка, сабзавот ва бошқа қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари еттиштиришга қарор бердилар.

Область партия ташкилотини адрим консерваторлар билан қатъий кураш олиб бориб, асосий майдонда чигитни прогрессив усулда экши ва гўзали икки томонлама парвариш қилишни таъминлашга ҳаракат қилмоқдалар. Чигитни сифатли экши, бир текис ундириб олиш ва қадор оларини ўз вақтида ишлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Областдаги колхоз ва совхозлар ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг мамлакатдаги пахтасор районларда ҳар 100 гектар экши майдонига ҳисобига чорвачилик маҳсулотлари еттиштиришнинг қўлайлигини тўғрисидаги масаладаги амаж қилиб, гўшт ва сўт еттиштиришнинг кескин суратда ошириш тадбирларини ишлаб чиқмоқдалар. Қоқоқ уасталар қадрлар билан мустаҳкамланмоқда. Қишлоқ ҳўжалик мутахассислари ва ишлаб чиқариш новаторларининг роли кўтарилмоқда. Илгори иш тажрибаларини пропаганда қилиш кенг миқсда уюштирилмоқда.

Нотик область партия ташкилотининг ишнинг таҳлил этиб, унинг фаолиятида ҳам жиддий камчиликлар борлиги тўғрисида гапиради ва жумладан, қадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш масаласига тўхталди ўтади. Оташлар қўйишча ошла-оғайилчилик, қаринош-уруғчилик ва шахсий саноқат принципларига қараб қишлоқ ҳўжалиқдаги раҳбарлик ишларига қўтарилиб келган. Тошкент областда у ёки бу раҳбар бир райондан иккинчи раёonga ўтганда ўз чекодани ва ниҳозини билан биргаликда ўз йилига ёққан ва ўзи учун керакли бўлган кишиларни, ҳатто колхоз раисларини ҳам олиб, кетганлигини кўрсатилган қоллар бўлган. Қишлоқларда доимий паспортига «умр бў-

Тўра ишонч билдириб айтмадики, ҳалқ бахти учун оташин курашчи Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитети, унинг Президиуми теваригида маҳкам жипслаган Ўзбекистон партия ташкилот республика меҳнаткашларини ўсган иқодий активлигига моҳирлик билан етакчилик қилди ва жонжон Коммунист партия — улуг Ленин партиясининг XXII съездининг муносиб кутуб олишини таъминлайди. (Давомий қарсаклар).

Ўртоқ Рашидов докладининг охирида қуйидагиларни айтди: — Етти йилликнинг учинчи йилида биз муқаллаған марралар тамомлади реал марралар бўлиб, уларга эришиш мумкин. Республикка коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети январь Пленуми олдимизга қўйган вазиёларни муваффақият билан амалга оширишга ва ўзларининг социалистик мажбуриятларини яраф билан бақаришга қатъий қарор берганлар.

Тўра ишонч билдириб айтмадики, ҳалқ бахти учун оташин курашчи Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитети, унинг Президиуми теваригида маҳкам жипслаган Ўзбекистон партия ташкилот республика меҳнаткашларини ўсган иқодий активлигига моҳирлик билан етакчилик қилди ва жонжон Коммунист партия — улуг Ленин партиясининг XXII съездининг муносиб кутуб олишини таъминлайди. (Давомий қарсаклар).

Тўра ишонч билдириб айтмадики, ҳалқ бахти учун оташин курашчи Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитети, унинг Президиуми теваригида маҳкам жипслаган Ўзбекистон партия ташкилот республика меҳнаткашларини ўсган иқодий активлигига моҳирлик билан етакчилик қилди ва жонжон Коммунист партия — улуг Ленин партиясининг XXII съездининг муносиб кутуб олишини таъминлайди. (Давомий қарсаклар).

«Хазорбо» совхозининг директори **В. Т. Зиброва** сўз берилди. КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг тарихий қарорларини билан илҳомланган бу совхознинг коллективни қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари еттиштириш янада кўпайтириш ва маҳсулотнинг таннархисини камайтириш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқди. Илгари муқаллаған планлар анча оширилди. Жумладан, ҳар гектар ерда 38 центнердан пахта еттиштириш ва жами 11.500 тонна пахта олиш, 9500 тонна силос бостириш, 230 тонна гўшт ва 680 тонна сўт тайёрлаш қўзда тутилди.

«Хазорбо» совхозни тажриба намуна ҳўжалигига айлантирилиши муносабат билан совхоз меҳнаткашлари пахта еттиштиришнинг илгори методларини қўйиш ҳўжалиқларида жорий қилишлари лозим. Совхоз шу пайтгача областдаги колхоз ва совхозларга 25 тоннадан кўпроқ «масино» макмажўхори уруғи, «Ўзбекистон гигант» оқжўхори уруғлари, 200 бондан кўпроқ наслдор қорамол топширди. Денов районидида «Ленин» колхоз оғайилчи олиди.

Ўртоқ Зибров капитал қурилишнинг ташкил этишдаги камчиликларини кўрсатиб ўтади. Бу камчиликлар совхоз ишлаб чиқаришнинг ривожлантиришга ҳалақит бермоқда. Зарар қўраётган совхозларга ёрдам бериш учун фойда ва турли фондлардан пул акратиб олишга ҳотима бериш пайти келди. Ана шундай пул акратиб олишнинг бизнинг аҳволимизни ёмонлаштириб юборди. Биноқорик материаллари билан таъминлаш ҳам яхши йўлга қўйиш керак.

«Хазорбо» совхозининг коллективни, — деди нотик, — ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятларини яраф билан бақариш ва КПССнинг XXII съездининг муносиб кутуб олиш учун бутун куч-қувватини сарф қилди. Янги, деди, у ҳар гектар ердан 39 центнердан «оқ олтин» олиш учун кураш олиб бориш.

Фаргона область партия комитетининг биринчи секретари **Т. Камбаров** сўз қилди. Колхоз ва совхоз ишлаб чиқариш маффаатларининг таърибларини кенг пропаганда қилиш қишлоқ ҳўжалиқдаги раҳбарлик қилишда муҳим роль ўйнайди, деб таъкидлайди.

Областдаги колхозчилар, совхоз ишчилари ва қишлоқ ҳўжалик мутахассислари, — дейди нотик, — КПССнинг XXII съездининг муносиб кутуб олишга ҳаракат қилиб, чигит екишни уюшқонлик билан, агротехника жиҳатдан юксак даражада ва қисқа муддатларда ўтказиш, тўпроқнинг табиий нами билан чигитни бир текис ундириб олиш учун куч-қайратларини сарф қилмоқдалар. Аммо пахтачиликка раҳбарлик қилиш соҳасидаги ишмида жиддий камчиликлар ҳам бор.

Баъзи колхозларда ҳар бир гектарнинг тўла бўлиши учун курашча эътибор берилмаётган. Қўпгина район, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари чигит екиш билан култивационини қизитиб юбориш ўртасида акралиш бўлишига йўл қўймоқдалар, гўзани оқиқатлирини ва яғналаш ишларини кечиктириб юбормоқдалар.

Макмажўхори ва оқжўхори екишининг шу вақтгача тамомлаш мағалиғи катта камчиликдир. Колхоз ва совхозларнинг ҳамма сизда ҳам чорва молларини бориб семиртириш иш яхши борипти деб бўлмайди. Областимиз давлатга сўт сотиш биринчи квартал пиланин бақармади. Колхозларо паррандачилик фермалари ва чўчақчилик фермалари ташкил этиш сўст бермоқда.

Область қишлоқ ҳўжалик меҳнаткашлари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Олмаотда ўтказилган қишлоқ ҳўжалик илгоридаги кенгашида берган кўрсатмаларига амаж қилиб, чорвачилик маҳсулотларини еттиштириш янада кўпайтириш учун керакли имкониятларини қидириб топиқдалар.

Ўртоқ Камбаров область қишлоқ ҳўжалигига раҳбарлик қилишдаги камчиликлар ҳақида матлуботда босилган танқидни тўғрисида таъкид, бундай деди: Область партия комитети, қўпгина район ва шаҳар партия комитетлари қишлоқ ҳўжалик қадрларни составини хуусан мутахассислар ҳисобига мустаҳкамлаш учун зарур чораларни қўрмадилар, қадрларни ўз хизмат бурчларини соф виждон билан бақариш, ростиўйлик ва ҳалқлик руҳида тарбиялашча эътибори бўшаитириб юбордилар. Бунинг натижасида айрим ҳолда давлатни алдаш ва кўзбўямачиликдан иборат жоний йўлга ўтилди.

Область партия комитетининг бюроси КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларини амаж қилиб, ташкилий ва партиявий-сиёсий ишнинг уюштиришдаги камчиликларини бақариш учун оташин курашчи Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг ишторки билан ўтган зональ кенашларидан кейин, — дейди у, — колхозчи деҳқонларнинг иқодий гайрати. КПСС XXII съезди шарафига бошланган умумалқ мусобақаси бениҳоя кучайиб кетди.

Ўртоқ Хан Никита Сергеевич Хрушчевнинг Олмаотда кенгашида сўзлаган нутқи ва унинг ўз нутқида пахтакорларга берган маслаҳатлари ва тавсиялари ўзида гўш кучли таассурот қолдирганлигини тўғрисида гапиради. Ўртоқ Хрушчевнинг кўпроқ кўк поя ва сўта олиш учун екиладиган макмажўхори еттиштириш тўғрисида берган доно маслаҳати ҳозирги вақтда қишлоқнинг далаларида амалга оширилмоқда.

Бизнинг колхозимиз, — деди нотик, — кўп тармоқли ҳўжаликдир. Ҳўжалиқнинг ҳар бир тармоқи биз учун муҳим бўлиб, уларнинг ҳаммаси бир-бири билан ҳам барчас боғланган. Сугорилганлиги деҳқончилик шариоатида пахтачилик ва бошқа техника экнилари еттиштириш чорвачилик билан айнасиқса маҳкам боғлаб олиб боришим лозим. Шу сабабли «Политотдел» колхозининг меҳнаткашлари Андижон областидида XX партсъезд номли колхоз ва «Солий» совхоз, шунингдан Фаргона область Поп районидида Ленин номли колхознинг пахта ва гўшт еттиштириш юзасидан белгилаган мўлжалларини тамомла маъмулайдилар.

Шу муносабат билан ўртоқ Хан деҳқончилик ва чорвачиликни ривожлантириш планларининг алоҳида-алоҳида тузилишини қўзда тутган мажбур тартибни нотўғр деб ҳисоблайди.

Ҳар бир пахтакор ҳўжалик алашлай экнишни жорий қилиш ва оғиш майдонларини тўғр тақсимлаш йўли билан етарли микдорда ема-хашқ олиш мумкин.

Ўртоқ Хан ҳозирги вақтда колхознинг барча далачилик бригадаларида ишлайган ва хилма-хил ишларда қишлоқ масалаларини оғайил суратда иқодий ҳал этишга эришайган советларнинг иш тажрибаларини билан плениум қатнашчиларини таништириди.

Новаторлар совети ва инспекторлар группаси (бу группа бақарилайган ишларнинг сифатини текшириб туради) колхоз правление ва партия ташкилотига натижа ердан кўрсатмоқда. Илгори колхознинг раҳбари ўз нутқини тамомлаб, колхознинг барча аъзолари номидан ваъда бериб, КПСС Марказий Комитетига, ўртоқ Н. С. Хрушчевга ёзилган мактубда олишга юксак мажбуриятларни муваффақият билан бақарамиз, деб айтди.

Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари **Н. Махмудов** қуйидагиларни айтди: Область партия комитети, унинг бюроси ва секретарларининг асосий ҳатоси шундан иборатки, улар қадрларни соф виждонли ва ростиўй бўлиш руҳида, топирилай иш учун юксак жавабгарликни сезиш руҳида тарбиялаш соҳасида етарли даражада иш олиб бориладилар, бақарилмаган ишлар бақарилиб деб экни ва алдаш каби ярамас ҳолларга сўст эътибор берилди, бундай ҳолларга кескин принципал сиёсий баҳо берилмади. Партия ва давлат иттизоимининг бўзилишига либералларча қараб баъзан эса принципсиз муносабатда бўлиш қадрларини издан чиқарди. Автоном республиканинг партия, совет ва ҳўжалик ташкилотларида ишловчи ҳам анализ қилди.

Қишлоқ ҳўжалиқдаги раҳбарлик қилиш соҳасидаги ишмида, деди у, ҳали кўп хато ва нуқсонлар бор. Республика Министрлар Совети бу хато ва нуқсонларни бақариб қилиш, министрликлар ва бошқармаларнинг, маҳаллий совет ва ҳўжалик ташкилотларнинг ишини яхшилаш учун зарур чораларни қўради.

Сурхондарё область партия комитетининг секретари **А. С. Пономарев** областда қишлоқ ҳўжалигининг аҳволини анализ қилди. У КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларидан илҳомланган Сурхондарё коммунистлари ва барча қишлоқ меҳнаткашлари чигит екишни тезроқ тугаталаш, чигитни текис ундириб олиш учун бутун қувватларини сарф қилаётганликлари тўғрисида гапиради.

Сурхондарё чорвадорлари олдида масбулятли вазиёлар турбиди. Бу вазиёларни муваффақият билан қилиш учун чорвачиликка раҳбарликни яхшилаш, унга моҳирлик билан раҳбарлик қилиш, илгори тажрибани кенг жорий этиш зарур. Областда галлакорлик, пиллачилик, сабзавот, картошка ва мева еттиштириш янада ривожлантирилиш лозим.

Ўртоқ Пономарев область партия комитетининг фаолиятидаги камчиликлар ва ҳатолар плениумда тўғрисида қилинганлигини эътиборга олди. Областда кўзбўямачилик ва давлатни алдаш нафа шармандалар ҳоллар қўпайиб кетганлиги учун область партия комитети устига жиддий алоқ тўшади. Қадрлар билан ишлашнинг қўлайлигини, уларни софиллик руҳида, ишга виждон билан қараш руҳида, партия ва давлат иттизоимига қатъий риоя қилиш руҳида тарбиялаш область партия ташкилотининг энг муҳим вазиёсидир.

Область партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларини амалга оширишга бориб, етти йилликнинг ҳамма топириқларини муваффақият билан бақариш учун, КПСС XXII съездининг муносиб кутуб олиш учун ҳамма чорани қўради.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленумидан кейин унчалик кўп вақт ўтгани йўқ, дейди Сталин районидаги Калинин номли колхознинг доғдор қўчабоқари **Н. Г. Бабич**. Аммо ишни тўғрисида қилганда чорвачилик маҳсулотлари еттиштиришнинг қўлайлигини қандай яхши натижаларга эришиш мумкин эканлигини ҳаммаиз кўриб турибмиз.

Ўртоқ Бабич ўзининг иш тажрибаси тўғрисида гапириб, кўпроқ насл олиш ва уни яхши сақлаб қолиш бу ишда энг муҳим ўрин тўтишлигини айтди. Унга биринчи қўйилган урғочи чўчаларнинг асосий қисми икки йилда беш марта болайди ва ҳар сафар 14-15 тадан чўча бола бериб. Чўча болаларини сақлаб қолиш учун уларга оқил моддалар кўп бўлган хилма-хил озуқа берилади. Ез оғайилларда озуқа рацционга жумладан, кўп микдорда ширали кўк озуқа ва қўшмича суратда минерал озуқа кирилади. Озуқа раццион ҳар бир чўчанинг ешига ва вазиғига қараб тузилади.

Бизда, дейди илгори чўчабоқар, новаторлар соғи кун сайин қўпанмоқда. Масалан, Сталин районидаги «Коммунизм» колхозининг чўчабоқари Анна Углова ўтган йил ҳар бир асосий урғочи чўчадан 22 тадан чўча боласи олди ва уларни сақлаб қолди. Бу йил биз ҳар бир урғочи чўчадан 37 тадан чўча боласи олиш учун у билан мусобақа боғладик. Ҳар бир илгори бурчи юксак қўрсаткичларга эришиш учун курашбигина қолмай, қолқорларга ёрдам беришдан ҳам иборатдир. Уларни оталикка олиб, ўз ишининг зарбдори бўлишларига ёрдам бериш керак.

Ўртоқ Бабич чорвачилик маҳсулотининг таннархини камайтириш зарурлигини тўғрисида гапириб, мустаҳкам озуқа базасини вужудга келтириш бунинг асосий шартини эканлигини таъкидлайди. Калинин номли колхоз фойдалан ташаббус қўрғатиб, ўз макмажўхори ва бошқа доғи экнилар майдонини кенгайтирди, пахтазорларнинг атрофлари бўйлаб, коллекторлар ва зовурлар бўйига ошқовоқ экадиган бўлди. Ошқовоқ мўл ҳосил бериб ва чўчалар уни яхши ейди. Бундай резервлар ҳар бир ҳўжаликда, ҳар бир районда мажбур ва улардан албатта фойдаланиш керак.

КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларини ҳамда ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг қишлоқ ҳўжалик илгорида зональ кенгашларида берган кўрсатмаларни оманинг меҳнат гайратини гўш ошириб юборди, деди ўз нутқида Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари **Ф. Шамсидинов**, областнинг қўпгина колхозлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, илгари белгилаган социалистик мажбуриятларини қайсдан қараб қидиқлар, етти йиллик топириқларини бақариш суръатларини оширишга қарор қилдилар.

Шу билан бирга, дейди нотик, шунини эътифдор этиш керакики, социалистик мажбуриятларини бақариш юзасидан область ташкилотларининг қўрган чоралари етарли бўлмади. Чигит ва бошқа қишлоқ ҳўжалик экниларини экишда жиддий қолқонликка йўл қўйилганлиги аниқ даражада шу нарсга сабаб бўлди.

Областда, деб таъкидлайди ўртоқ Шамсидинов, шу ресурсларидан фойдаланиш ишлари тақомиллаштирилмоқда, бу эса шу йилда шариоатда катта аҳамиятга эга. Ерларнинг мелiorация ҳолатини яхшилаш учун ҳамма колхозларда тажрибали мутахассислар бошчилигида махсус мелiorация бригадалари тузилади, улар эсин зовурларни тиклаш ва яғилларини қуриш ҳақида сизот суварини чиқариб юбориш ишлари билан шуғуллашмоқдалар. Ер ости суварини областдан ташқарига чиқариб юборишда Катта кўк коллекторнинг янгида ишга туширилган биринчи наваб қисми катта роль ўйнайди.

(Охири тўртинчи бетда)

